

มันเทศพันธุ์ กวก. พิจิตร 2

ข้อมูลเมื่อวันที่ 21 มิ.ย. 2564

ประวัติ

มันเทศที่ปลูกในปัจจุบันมีหลากหลายสายพันธุ์ ส่วนใหญ่เป็นมันเทศสำหรับบริโภคสด มีปริมาณแป้งต่ำและปริมาณน้ำตาลสูง ไม่เหมาะสมที่จะแปรรูปเป็นแป้งมันเทศ ซึ่งมันเทศสำหรับอุตสาหกรรมแป้ง ต้องเป็นพันธุ์เนื้อสีขาว ให้ผลผลิตและปริมาณแป้งสูง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร จึงได้ทำการปรับปรุงพันธุ์มันเทศสำหรับอุตสาหกรรมแป้ง ตั้งแต่ ปี 2554-2560 ได้มันเทศสายต้น พจ.54-0104-1 (ลูกผสมระหว่างพันธุ์แม่ ไตหัววัน No.1 กับพันธุ์พ่อ PROC OPS-101-R89-3) โดยมีขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ดังนี้ ปี 2554 ทำการผสมพันธุ์มันเทศ ไซพันธุ์มันเทศเนื้อสีขาวสำหรับเป็นพ่อแม่พันธุ์ 9 พันธุ์ ผสมแบบพบก้นหมด (diallel cross) จำนวน 72 คู่ผสม ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ปี 2555 ทำการคัดเลือกพันธุ์แบบ clonal selection คัดเลือกสายต้นที่ให้ผลผลิตไม่น้อยกว่า 2,500 กิโลกรัมต่อไร่ หัวมีขนาดใหญ่ เนื้อสีขาว ผิวเรียบ และน้ำหนักแห้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร คัดเลือกได้ 11 สายต้น ปี 2556 ทำการเปรียบเทียบพันธุ์ มันเทศคัดเลือก 11 สายต้น มีพันธุ์ PROC No.65-16 และไตหัววัน No.1 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ปี 2557-2558 ทดสอบพันธุ์ มีสายต้นเขาทดสอบ 7 สายต้น ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี และศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2559-2560 ทดสอบพันธุ์ในแปลงเกษตรกรจังหวัดพิจิตร ปี 2562 เสนอรับรองพันธุ์และคณะกรรมการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร มีมติเห็นชอบให้ตั้งชื่อเป็น มันเทศพันธุ์พิจิตร 2

ลักษณะประจำพันธุ์

เถา (vine) ความยาว 194 ซม. เส้นผ่านศูนย์กลางเถา 0.93 ซม. ความยาวของปล้อง 6.25 ซม.

สีของเถาที่เด่นชัดขึ้นก่อนและสีของเถาหรือสีที่ปรากฏภายหลังคือสีเขียว ขนอ่อนที่ยอดมีปริมาณเล็กน้อย

ใบ (leave) ทรงใบรูปหยักเป็นพู (lobed) พูใบชนิดหยักลึกปานกลาง จำนวนพูใบ 5 หยัก ใบมีขนาด กว้าง 15.1 ซม. ยาว 13.1 ซม. เส้นใบส่วนใหญ่สีม่วง ใบแกมสีเขียว (green) ใบอ่อนมีสีเขียวปนสีม่วงที่เส้นใบและผิวด้านหลังใบ (green with purple veins on upper surface) ก้านใบ ยาว 24.7 ซม. มีสีเขียวและมีสีม่วงใกล้ใบ (green with purple near leaf) หัว (storage root)

มีลักษณะรูปทรงกระบอกยาว (long oblong) ผิวมีสีแดง Red-purple 63C สีเนื้อมีสีขาว White NN155C ขนาดหัว กว้าง 7.7 ซม. ยาว 18.6 ซม. การเรียงตัวของหัว (Storage root arrangement) มีลักษณะหัวเป็นกลุ่มอยู่ห่างกัน (Open cluster) ดอก (flower) นิ สัยการออกดอกออกดอกน้อย สีของดอกขอบดอกสีม่วงอ่อนกลางดอกสีม่วงเข้ม ดอกมีขนาดของ กว้าง 3.5 ซม. ยาว 4.0 ซม. ดอกมีรูปร่างรูปแตรและรูปร่างของกลีบเลี้ยงรูปไข่กลับ กลีบเลี้ยงมีสีเขียวปนม่วง จำนวนเมล็ด 1-4 เมล็ดต่อฝัก สีของเมล็ดสีน้ำตาล ผลผลิตมีน้ำหนัก 3,617 กก.ต่อไร่ ผลผลิตแป้ง 846 กก.ต่อไร่ ปริมาณแป้งต่อน้ำหนักสด ร้อยละ 23.4 น้ำหนักแห้ง ร้อยละ 34.9 อายุเก็บเกี่ยว 120 วัน คุณสมบัติทางเคมีประกอบด้วยคาร์โบไฮเดรต ร้อยละ 84.5 โปรตีน ร้อยละ 6.42 เส้นใย ร้อยละ 3.69 ไขมัน ร้อยละ 2.86 เถา ร้อยละ 0.04

ชื่อพืชที่รับรอง

มันเทศพันธุ์ กวก. พิจิตร 2

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกทั่วไป ลักษณะดินร่วนทราย ทั้งในสภาพบนที่ราบสูงและที่ราบโดยเฉพาะในเขตภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิจิตร พิชณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ และสุโขทัย

ข้อควรระวัง/ข้อจำกัด

เมื่อใกล้อายุเก็บเกี่ยวหัวจะไหลเหนียวดิน ซึ่งเสี่ยงต่อการทำลายของด้วงงวงมันเทศ ดังนั้นควรมีการพูนโคนอย่างน้อย 1 ครั้ง เมื่ออายุหลังปลูก 30 วัน

หน่วยงานเจ้าของพันธุ์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 กรมวิชาการเกษตร

วันที่รับรอง วัน/เดือน/ปี

ประเภทพันธุ์

พันธุ์รับรอง

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 3,617 กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าพันธุ์เกษตรกรร้อยละ 35
2. ปริมาณแป้งร้อยละ 23.4 คิดเป็นผลผลิตแป้ง 846 กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าพันธุ์เกษตรกรร้อยละ 36
3. มีปริมาณขนาดหัวที่โรงงานต้องการร้อยละ 86.2 ของน้ำหนักรวม มากกว่าพันธุ์เกษตรกรร้อยละ 6.20

ประเภทพืช

พืชสวน